

ΟΙ ΛΑΪΚΕΣ ΟΝΟΜΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΜΗΝΩΝ ΩΣ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ Α/ΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Καλογεροπούλου Φωτεινή, Ειδική Παιδαγωγός, τμ.ένταξης 6^{ου} Δ. Σχ. Μαγνησίας.
Βόλος, τηλ. 2421044119, akarnavas@sch.gr

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Περιβαλλοντική αγωγή, λαϊκός πολιτισμός, παράδοση, φυσικό περιβάλλον.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Σχολικό πρόγραμμα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Ο χρόνος στη λαϊκή αντίληψη δεν είναι μια έννοια αφηρημένη, μαθηματική. Είναι το περιεχόμενό του, είναι η εμπειρία του, οι ασχολίες, ο τρόπος ζωής. Ο Νοέμβρης είναι ο Σπορτιάτης, γιατί τότε σπέρνουν. Ο Ιούνιος είναι ο θεριστής, γιατί τότε θερίζουν. Ο Ιούλιος Αλωνάρης, ο Νοέμβρης Βροχάρης και Ανακατωμένος, Τρυγητής ο Σεπτέμβρης, ο Γενάρης Κρυάρης, ο Φλεβάρης Κλαδευτής ή Κουτσός, Κερασάρης, Τριανταφυλλάς ή Λούλουδος ο Μάης κ.τ.λ.

Οι κλιματολογικές συνθήκες, κρύο, ζέστη, οι γεωργικές ασχολίες, η ωρίμανση των καρπών δηλώνουν το περιεχόμενο του χρόνου, καθώς εναλλάσσονται οι μήνες, προσδίδοντάς τους το όνομα που τους αντιστοιχεί.

Οι ονομασίες των μηνών με τις γεωργικές ασχολίες, τις διατροφικές συνήθειες, επαγγέλματα, λαϊκά δρώμενα, γιορτές στον κύκλο του χρόνου αποτελούν μια καλή θεματική πηγή προς επεξεργασία σε προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπ/σης στο Δημοτικό Σχολείο.

Η καθημερινή σχολική δράση θα αναζωογονηθεί με τέτοιου είδους Περιβαλλοντικά προγράμματα, τα οποία θα ενισχύσουν την πολιτιστική συνείδηση των μαθητών, θα ευνοήσουν την παρατήρηση καθώς και τη βελτίωση του βαθμού κατανόησης για τον κόσμο στον οποίο ζουν.

Οι μαθητές θα αντιληφθούν ότι ο λαϊκός άνθρωπος παρακολουθεί τα φυσικά φαινόμενα και έπειτα από εμπειρική παρατήρηση καταλήγει σε μια χρηστική αξιοποίηση αυτής της γνώσης. Ο σύγχρονος άνθρωπος στηρίζεται στις ανησυχίες, στις εμπειρικές παρατηρήσεις και στα συμπεράσματα του χθες.

ΣΚΟΠΟΣ: Να γνωρίσει το σημερινό παιδί -γέννημα, θρέμμα της τεχνοκρατούμενης εποχής μας- τη συνεχή και διαρκή αλληλεξάρτηση **Φυσικού Περιβάλλοντος** και **ανθρώπου** καθώς και την παραγωγή **Πολιτισμικού φορτίου** ως αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης αυτής.

Να έρθει σε επαφή με το λαϊκό άνθρωπο, τη σοφία, την παρατηρητικότητα, την εφευρετικότητα, τη λιτότητα των υλικών μέσων που είχε στη διάθεσή του, αλλά και το βαρύ του μόχθο που όμως παράγει έργο θαυμαστό. Με την ευστροφία του, την άοκνη προσπάθειά του, αξιοποιώντας τα υλικά που προμηθεύεται από το **Φυσικό Περιβάλλον**, ζει κοντά του με σεβασμό στη φύση, αποκομίζοντας αντίστοιχα βιολογικές, κοινωνικές και ψυχολογικές συνέπειες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Ο σύγχρονος άνθρωπος έχει αποκοπεί από το Φυσικό Περιβάλλον και η ανάγκη επανασύνδεσής του με αυτό τεκμηριώνεται πλέον από τις σύγχρονες επιστημονικές έρευνες ως ανάγκη ζωής. Προκύπτει η ανάγκη συγκρότησης νέων περιβαλλοντικών στάσεων και πολιτισμικών αξιών ζωτικής σημασίας για τον άνθρωπο. Το περιεχόμενο και η εμπειρία του χρόνου για τον κάθε μήνα χωριστά θα βοηθήσει τους μαθητές στην ανακάλυψη της αλληλεπίδρασης του

Φυσικού Περιβάλλοντος και των συνθηκών-επιλογών που έχει κάνει η κάθε κοινωνία στη διάρκεια της ιστορίας της.

Βιβλιογραφία:

Γεωργόπουλος Α. & Τσαλίκη Ε. (1993). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, Gutenberg, Αθήνα.

Αθανασάκης Α. (2000). *Οικο-περιβαλλοντική Ψυχολογία και Εκπαίδευση*, Δάρδανος, Αθήνα.

Φλογαίτη Ευγενία (1998). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα.

Παπαδημητρίου Βασιλική (1998). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Σχολείο. Μια διαχρονική θεώρηση*, Τυπωθήτω, Αθήνα.